3D Parsha: A Multidimensional Approach to the Topics You Thought You Knew

Orlah: What Are We Waiting For?

Mrs. Emma Katz, NILI Director

<u>ויקרא י״ט: כ:ג-כ"ה</u>

וְכִי־תָבְאוּ אֶל־הָאָָרֶץ וּנְטַעְתֶּם ׁ כּל־אֵץ מַאֲכֶּל וַעֲרַלְתֶּם ערְלָתֻוֹ אֶת־פְּרְיֵוֹ שָׁלְשׁ שָׁנִים יִהְיֶה לָכֶם עֲרֵלִים לָא אֵבֶל: וּבַשְּנָה הַחֲמִישָּׁת תִּאֹכָלוֹ אֵת־פְּרְיוֹ לְהוֹסִיף לָכֶם תָּבוּאַתֵּוֹ אַנִי יִהוֹה אֵלֹהֵיכָם: הַרְבִיעָׂת יָהְיֶה כַל־פִּרְיָוֹ קְדֵשׁ הָלּוּלִים לִיהֹוָה: וּבַשְּנֵה הַחַמִּישָּׁת תִּאֹכָלוֹ אֵת־פְּרִיוֹ לְהוֹסִיף לָכֶם תִּבוּאַתֵּוֹ אַנִי יִהוֹה אֵלֹהֵיכָם:

When you enter the land and plant any tree for food, you shall regard its fruit as forbidden. Three years it shall be forbidden^{*} for you, not to be eaten. In the fourth year all its fruit shall be set aside for jubilation before יהוה; and only in the fifth year may you use its fruit—that its yield to you may be increased: יהוה am your God.

בראשית י״ז:י״-י״ד

זָאת בְּרִיתִּי אֲשֶׁר תִּשְׁמְרֹּוּ בֵּינִי ּוּבֵינֵיכֶּם וּבֵּין זַרְעָךָ אַחֲרֶיךְ הַמָּוֹל לָכֶם כל־זָבֶר: וּנְמַלְּיֶּם אֵת בְּעַּר עְרַלַתְּכֶם וְהָיָה לְאָוֹת בְּרִיתִּי בִּינִי וּבִינֵיכֶם: וּבֶּן־שִׁמְנַת יָמִים יִמִּוֹל לָכֶם כל־זָבֶר לְדֹרֹתִיכֶם יְלִיד בָּיִת וּמִקְנַת־כָּסֶף מִכְּּל בָּן־נֵכֶּר אֲשֶׁר לְא־יִמּוֹל אֶת־בְּעַּרְ הָוּא: הִמְּוֹל וְלֶב: וְעֲרֵל וֹ זָכָּר אֲשֶׁר לְא־יִמּוֹל אֶת־בְּעַּרְ הָוּא: הִמְּוֹל וֹיְלָה: וְעֲרֵל וֹ זָכָּר אֲשֶׁר לְא־יִמּוֹל אֶת־בְּעַּוֹר עַלְתֹּוֹ וְנָכְרְתָּה הַנָּכֶּשׁ הַהָּוֹא מֵעַמֶּיהָ אֶת־בְּּרִיתִּי הַפֵּר: {o}

Such shall be the covenant between Me and you and your offspring to follow which you shall keep: every male among you shall be circumcised. You shall circumcise the flesh of your foreskin, and that shall be the sign of the covenant between Me and you. And throughout the generations, every male among you shall be circumcised at the age of eight days. As for the homeborn slave and the one bought from an outsider who is not of your offspring, they must be circumcised, homeborn and purchased alike. Thus shall My covenant be marked in your flesh as an everlasting pact. And if any male who is uncircumcised fails to circumcise the flesh of his foreskin, that person shall be cut off from kin; he has broken My covenant."

שמות ו':י״ב

ַניִדְבָּר מֹשֶּׁה לִפְנֵי יְהֹוֶה לֵאמֶר הֶן בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְֹא־שָׁמְעוּ אֵלֵי וְאֵיךְ יִשְׁמָעֵנִי פַּרְעֹה וַאָּגַי **עֵרָל שִּׁפַתִּיִם**: {פּ

But Moses appealed to יהוה, saying, "The Israelites would not listen to me; how then should Pharaoh heed me, me—who gets tongue-tied!"

<u>ירמיהו ד:ד</u>

ָהִמְּלוּ לַיהֹּדָָה וְהָסָׂרוּ **ערְלָוֹת לְבַבְּלֶם** אָישׁ יְהוּדֶה וְיֹשְבֵי יְרוּשָׁלֵם פֶּן־תֵּצֵּא כָאֵשׁ חֲמָתִּי וּבָעֲרָה וְאֵין מְכַבֶּה מִפְּנֵי רְעַ מעלליכם:

Open your hearts to the LORD, Remove the thickening about your hearts—O men of Judah and inhabitants of Jerusalem—Lest My wrath break forth like fire, And burn, with none to quench it, Because of your wicked acts.

<u>ירמיהו ו׳:י׳</u>

ַעַל־מִּי אֲדַבַּרָה וְאַעִידַה וְיִשָּׁמֵּעוּ הָנָּה **עַרָלָה אזִנַּם** וְלָא יוּכָלָוּ לְהַקְשֵׁיב הָנָה דְבַר־יִהוֹוָה הַיָה לָהֶם לְחֵרְפָּה לָא יַחְפָּצוּ־בְוֹ:

To whom shall I speak, Give warning that they may hear? Their ears are blocked And they cannot listen. See, the word of the LORD has become for them An object of scorn; they will have none of it.

<u>רש״י על שמות ו׳:י״ב</u>

ערל שפתים. אַטוּם שָּׁפַתַיִם;

It really means obstructed as regards the lips.

רש״י על ויקרא י״ט:כ״ג

וערלתם ערלתו. וַאֲטַמְתֵּם אֲטִימַתוֹ — יָהֵא אַטוּם וְנָסְתַּם מְלֵּהַנוֹת מְמֵנוּ:

meant lit., ye shall close its closing (regard it as enclosed): the meaning being that it shall be, as it were, closed up and barred so that no benefit may be derived from it.

אבן עזרא על ויקרא י״ט:כ״ג

וטעם וערלתם ערלתו. שאותו הפרי הוא חשוב כערלה שהיא מזקת ולא תועיל

The meaning of *ve-areltem et orlato* (then ye shall count as forbidden) is that the fruit is counted as a foreskin which is harmful and serves no purpose, s

רמב''ן על ויקרא יי׳ט:כי׳ג

והנה אין הפרי בתוך שלש שנים ראוי להקריבו לפני השם הנכבד לפי שהוא מועט ואין האילן נותן בפריו טעם או ריח טוב בתוך שלש שנים ורובן לא יוציאו פירות כלל עד השנה הרביעית ולכך נמתין לכולן ולא נטעום מהם עד שנביא מן הנטע שנטענו כל פריו הראשון הטוב קדש לפני השם ושם יאכלוהו ויהללו את שם ה' והמצוה הזאת דומה למצות הבטע שנטענו כל פריו הראשון הטוב קדש לפני השם ושם יאכלוהו ויהללו את שם ה' והמצוה ואיננו טוב לאכלה כדג הבכורים ואמת הדבר עוד כי הפרי בתחילת נטיעת האילנות רב הלחות דבק מאד מזיק לגוף ואיננו טוב לאכלה כדג שאין לו קשקשת (ויקרא י״א:ט׳) והמאכלים הנאסרים בתורה הם רעים גם לגוף

Now the fruit of the first three years is not fit to be brought before the Glorious Name because it is small; neither does the tree in its first three years impart good taste or flavor into its fruit. Besides, most trees do not bring forth fruit at all until the fourth year. Therefore we are to wait with all of them [an equal period of time], and are not to taste of their fruit until we have brought of the planting which we have done, all its first good fruit to be holy before G-d, and there [in Jerusalem] we are to eat it and praise the Name of the Eternal. Thus this commandment is like that of the first-fruits. It is furthermore true that the fruit which comes forth from the tree when it is first planted, contains an abundance of moisture which attaches to and is harmful to the body and it is not good to eat it

רמב'ם מורה נבוכים חלק ג:ל"ז

וממה שזכרוהו גם כן עובדי ׳עבודה זרה׳ הקדמונים בעבודה הנבטיה שהם היו מעפשים דברים שזכרום וישמרו בהם בוא השמש במעלה ידועה ומעשי כישוף רבים וחשבו שהדבר ההוא יהיה מזומן ביד כל אחד, וכשיטע אדם אילן עושה בוא השמש במעלה ידועה ומעשי כישוף רבים וחשבו שהדבר ההוא יהיה מזומן ביד כל אחד, וכשיטע אדם אילן עושה פרי יזרה סביבו או במקומו מן הדבר ההוא המעופש – וימהר להצמיח האילן ולתת פריו מהרה יויתר מן הנהוג וזכרו שזה – ענין נפלא מאד ונוהג מנהג הטליסמאות ושהוא – ענין יותר נפלא מכל מיני הכישוף כולם במהר יציאת פרי כל עץ עושה פרי. וכבר בארתי לך והודעתיך בריחת התורה ממעשי הכישוף כולם ולזה אסרה התורה כל פרי שיתן האילן בשלש שנים מיום נטיעתו ואין צריך, אם כן, למהר נתינת פרים לפי מה שהיו חושבים – ואחר שלש שנים יוציאו רוב

האילנות הנותנים פרי – פרים בארץ ישראל לפי מנהג טבעם, ולא יצטרך למעשה הכישוף ההוא המפורסם אצלם אז. והבן אלו הנפלאות גם כן.

It is further mentioned in the Nabatean Agriculture that the ancient idolaters caused certain things named in that work to rot, waited till the sun stood in a certain degree [of the ecliptic], and then they performed many acts of witchcraft. They believed that that substance should be kept ready by every one, and when a fruit-tree is planted, a portion of that rotten substance should be scattered round the tree or under it; the tree would then grow quicker and produce more fruit than is generally the case. They say that this process is very extraordinary; it acts like a talisman, and is more efficient than any kind of witchcraft in accelerating the productiveness of fruit-trees. I have already shown and explained to you how the Law opposes all kinds of witchcraft. The Law, therefore, prohibits us to use the fruit yielded by a tree in the first three years after it has been planted, so that there should be no opportunity for accelerating, according to their imagination, the productiveness of any tree. After three years most fruit-trees in Palestine yield fruit by the ordinary course of nature, without the application of those magical performances which were very general in those days. Note this remarkable fact.

בראשית רבה כ״א:ז״

דָרַשׁ רַבִּי יְהוּדָה בֶּן פְּדָיָא מִי יְגַלֶּה עָפָר מֵעֵינֶיךָ אָדָם הָרָאשׁוֹן שֶׁלֹא יָכוֹלְתָּ לַעֲמֹד בַּצִוּוּי אֲפָלוּ שָׁעָה אַחַת, וַהְרֵי בָּנֶיךְ מַמִתִּינִין לְעַרְלַה שָׁלשׁ שַׁנִים

ברכות ל"ה א:ב"

גמ׳ מנא ה"מ דתנו רבנן (ויקרא יט, כד) קדש הלולים לה' מלמד שטעונים ברכה לפניהם ולאחריהם מכאן אמר ר"ע אסור לאדם שיטעום כלום קודם שיברך

Adam is being criticized here for his inability to refrain from eating forbidden fruit. Rabbi Mordechai Yosef Leiner claims that Adam and Eve's sin was primarily one of impatience, of eating the fruit before the time was right. Rabbi Leiner writes in the Mei HaShiloach that this midrash indicates that had Adam and Chava waited, the Tree of Knowledge would have become permitted. The knowledge in the Tree was *Kadosh*, and, like the *Orlah*, was only forbidden temporarily.

To end with an idea: why do we talk about planting when we enter into Eretz Yisrael at all? (connection to Yom Haatzmaut)- to know our mission there

אור החיים על ויקרא י״ט:כ״ג:ג׳׳

ואולי שרומז באומרו **עץ מאכל** על בני תורה שגם הם נקראו נטעים, כמו שאמר ר' יוסי (שבת קיח:) ה' בעילות בעלתי וה' נטיעות נטעתי, ונקראים גם כן עץ דכתיב (ישעי' ס''ה) כימי העץ ימי עמי, וכמו כן דרשו בזוהר (ח''ג רב) בפסוק לא תשחית את עצה שמדבר באדם בן תורה, ויצו ה' שתהיה עיקר הכנסת הארץ לנטוע בה עץ מאכל שהם בני תורה כי אוירה של ארץ ישראל מחכים ומטהר הנפש (ב''ב קנח:), ונקרא בן תורה עץ מאכל כי ממנו מזון לנפש. וצא ולמד ממעשה של ר' עקיבא (מם' כלה רבתי פ''ב) שלמד תורה לאותו תינוק שהיה אביו מת ונתון בצרה גדולה ומיום שפתח פיו בדרי תורה נהנה אביו בעולם העליון:

<u>אור החיים על ויקרא י״ט:כ״ג:ד׳</u>

ואמר ג' שנים יהיה לכם ערלים, פירוש אטומים שלא יצא מהם צפצוף תורה שהוא פרי מאכל (תנחומא קדושים יד) שעד שלש שנים אין התינוק יכול לדבר, ובשנה הרביעית שהתחיל לדבר ילמדו לומר תורה צוה לנו, שמע ישראל, וזה יקרא קודש הילולים, ובשנה החמישית תאכלו את פריו כמאמרם ז''ל (אבות פ''ה) בן ה' שנים למקרא, ויתחיל להיות עץ מאכל.